

Jamhuri ya Muungano wa Tanzania
Wizara ya Elimu, Sayansi
na Teknolojia

ELIMU Bulletin

JARIDA LA MTANDAONI: Toleo Na.36 - 2024

@wizara_elimuTanzania [wizara_elimuTZ](#) [www.facebook/moestvt.com](#) [www.wyestu.blogspot.com](#) [www.moe.go.tz](#) [ELIMUTZ](#)

Tunaboresha Elimu Yetu

Sera ya Elimu na Mafunzo ya
Mwaka 2014 Toleo la 2023

Sasa Rasmi

WEZARA YA ELIMU,
SAYANSI NA TEKNOLOGIA
**Tuulize Tuzungumze
Kuhusu**

**ELIMU YA
AMALI**

Pakua Sera kupitia
[www.moe.go.tz](#)

Tutumie Barua Pepe:
tuzungumesera@moe.go.tz

**Rais Samia aweka
jiwe la msingi Chuo
cha VETA Rukwa**

- KAZI IENDELEE -

TAHARIRI

Shahada za Amali kuchochaea maendeleo kiuchumi

Serikali ya Tanzania inatambua haki ya kila mtu kupata elimu, kutimiza jukumu hilo muhimu kuptitwa Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia inaendelea kufanya mageuzi makubwa katika sekta ya elimu, kwa kutekeleza mikakati mbalimbali inayolenga kuboresha miundombinu ya ujifunzaji kuhakikisha upatikanaji wa viwango bora vyta elimu na mafunzo katika ngazi zote, ili kuwaweza Watanzania kupata stadi stahiki na umahiri.

Hivi karibuni Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan, alifanya ziara ya kikazi Mkoani Rukwa, ambapo alipata nafasi kujiona maendeleo ya utekelezaji wa mafunzo mbalimbali ikiwemo katika sekta ya elimu, hii ni pamoja na kuzindua mradi wa Ujenzi wa Chuo cha Ualimu Sumbawanga, kuweka jiwe la msingi la Chuo Cha Ufundu Stadi cha Mkoa wa Rukwa na kuweka jiwe la msingi ujenzi wa Shule ya Sekondari ya Wasichana ya Sayansi iliyopo iliyopo Kijiji cha Mtindilo Laela katika Halmashauri ya Manispaa ya Sumbawanga.

Katika ziara hiyo Julai 17, 2024 Watanzania tumeshuhudia Mhe. Rais akiweka jiwe la Msingi Ujenzi wa Chuo Kikuu cha Sayansi na Teknolojia cha Mbeya Kampasi ya Rukwa, inayotarajiwa kutoa shahada za Amali ikiwa ni sehemu ya utekelezaji wa mageuzi ya elimu nchini yanayolemlinga kuongeza hamasa ya kukuza elimu, ujuzi na matumizi ya sayansi, teknolojia

na ubunifu ili kusaidia Taifa kutatua changuamoto mbalimbali na kuchagiza maendeleo kiuchumi.

MUST Rukwa ni mionganini mwa Kampasi za Vyuo Vikuu zinazojengwa katika Mikoa isiyo na Taasisi za Elimu ya Juu kuptitwa Mradi wa Elimu ya Juu kwa Mageuzi ya Kiuchumi (HEET), unaolenga kuboresha miundombinu, kuongeza matumizi ya teknolojia za kidijitali na kufadhili masomo kwa Wanataluma wa Vyuo nufaika.

Ni matarajio yetu kuptitwa Kampasi hiyo vijana wa mkoa wa Rukwa na Mikoa mingine jirani katika ukanda wa nyanda za Juu Kusini na Magharibi watanufaika na mafunzo mbalimbali yatakayowawezesha kuimarisha ujuzi katika fani za Kihandisi na hivyo kushiriki katika maendeleo ya uchumi wao na Taifa kwa ujumla.

Tunaipongeza Serikali kuptitwa Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia ambayo ndio msimamizi mkuu katika sekta hiyo kwa kuendelea kufanya mageuzi ya elimu katika nyanja mbalimbali na kuendelea kusimamia kikamilifu uboreshaji wa miundombinu ya elimu katika ngazi mbalimbali, kuhakikisha Watanzania wanapata elimu bora.

Ni imani yetu kuwa Watanzania watatumia vema fursa kupata mafunzo katika Vyuo Vikuu na Vya katika hapa Nchini na kuwa wahitimoo mahiri watakaoishiriki kikamilifu katika sekta mbalimbali za uzalishaji na kumudu ushindani katika soko la ajira ndani na nje ya nchi.

BODI YA UHARIRI

Dkt. Lyabwene M. Mtahabwa
Kamishna wa Elimu

Sylvia Lupembe
Mkuu wa Kitengo cha Mawasiliano Serikalini

Wachangiaji:

Oliva Kato
Elizabeth Pancras
Veronica Chitunda
Nazareth Mwakabuta

Mawasiliano:

Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia,
Mji wa Serikali Mtumba, Mtaa wa Afya - Dodoma
S.L.P. 10, 40479 DODOMA.
Simu: +255 26 296 3533

Jarida hili linatolewa na

Kitengo cha Mawasiliano Serikalini
Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia

Uwekezaji Elimu ya Ufundu Stadi >

Rais Samia aweka jiwe la msingi Chuo cha VETA Rukwa

Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan Julai 16, 2024, ameweka jiwe la msingi chuo cha VETA kilichopo katika kijiji cha Kashai, Kata ya Momoka, wilaya ya Sumbawanga mkoani Rukwa, ikiwa ni sehemu ya ziara yake mkoani

Rukwa.

Mhe. Rais amesema kwa sasa mkoa wa Rukwa unakua kiuchumi, hasa katika eneo la miradi mbalimbali ya maendeleo, hivyo ni wakati wa vijana na jamii kwa ujumla kupata chuo cha kuwawezesha kupata ujuzi, utaalamu na maarifa ili waweze kuendana na kasi ya

mabadiliko hayo makubwa ya kiuchumi.

"Chuo hiki ni jitihada za Serikali za kuhakikisha kwamba vijana na jamii yetu inatayarishwa na kupewa elimu ujuzi utakaowasaidia kujitegemea kwa kujajiri au kuajiriwa," amesitiza.

Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia, Prof. Adolf Mkenda ameishukuru Serikali kwa kuendelea kuweka msisitizo katika ujenzi wa vyo vya VETA kote nchini na kuhakikisha kwamba kazi kubwa waliyopewa ya kuhakikisha Watanzania wanapata mafunzo ya ufundu stadi inatekelezwa kwa ufanisi.

Akitoa taarifa fupi kuhusu mradi huo, Mkurugenzi Mkuu wa Mamlaka ya Elimu na Mafunzo ya Ufundu Stadi (VETA) CPA Anthony Kasore amesema ujenzi wa Chuo hicho umefikia asilimia 90% na umegharimu zaidi ya shilingi Bilioni 6, ukiwa na jumla ya majengo 24 ambayo ni pamoja na Jengo la utawala 1, Nyumba za watumishi 3, Karakana 8, Jengo 1 la madarasa (General Classes), kibanda cha mlinzi 1, Nyumba ya Jenereta 1, Jiko na bwalo la kulia chakula 1, Maktaba 1, Mabweni 4 na Maabara ya kumpuyuta 1.

CPA Kasore ameongeza kuwa Chuo hicho kilianza kutoa mafunzo rasmi Machi 18, 2024 kwa Wanafunzi 63 wa fani mbili za Mafunzo ya muda mrefu za Umeme wa majumbani yenye wanafunzi 49 na Ubunifu wa nguo, ushonaji na teknolojia ya mavazi yenye wanafunzi 14.

"Pamoja na kozi hizi mbili (2) za muda mrefu tulizokwishaanza kuzitoa, tunatarajia kuongeza kozi nyingine 7 za Uashi, Uungaji na Uundaji vyuma, Ufundu Magari, Uhazili na Matumizi ya Kompyuta, Upishi, Useremala na Uchakataji wa Chakula ifikapo Januari 2025," alisisitiza CPA Kasore.

Uwekezaji Elimu ya Juu >

Samia aweka jiwe la msingi ujenzi wa MUST Kampasi ya Rukwa

Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan amekitaka Chuo Kikuu cha Sayansi na Teknolojia Mbeya (MUST) kitakapo-kamilisha ujenzi wa Kampasi ya Rukwa kutoa mafunzo kwa vijana wa mkoa wa Rukwa ya namna ya kutumia rasilimali zinazopatikana katika mkoa huo.

Rais ametoa wito huo Julai 17, 2024 wakati akiweka jiwe la msingi la ujenzi wa Kampasi hiyo, ambapo amesema kuwa Mkoa huo una rasilimali ya udongo ambayo inaweza kutumika kutengenza matofali na kwamba ni imani yake Chuo hicho kitajelekeza kutoa mafunzo ya shughuli zinazofanywa na mkoa huo katika kukuza uchumi wao.

"Idara ya Uhandisi iwafundishe vijana wa mkoa huu kutumia rasilimali iliyopo ya udongo wajenge nyumba zinazofanana na wenzetu wa nchi zinazendelea na zipangiliwe vizuri ili vijana wetu wapate kazi ya kufanya" aliagiza

Rais Samia.

Mhe. Samia amesema kuwa ni maendeleo makubwa kwa Taifa kutekeleza ujenzi wa Kampasi hiyo mkoani Rukwa kwani miaka ya nyuma hatukweza kufikiria kama tungekuwa na Kampasi ya chuo kikubwa kama hicho.

"Mradi wa HEET umetuletea mapinduzi makubwa sana kwenye Elimu ya Juu, kama tulivyoona tulifanya mageuzi makubwa kwenye elimu kwenda kwenye ujuzi. tunaposema elimu ujuzi tafsiri yake ni hii lazima iwe kwenye vitendo kwa kujenga Vyuo vya aina hii na Vyuo vya Ufundidi Stadi ili vijana wetu wawe na Amali za mikono" alisema Mhe. Samia.

Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Adolf Mkenda amesema kuwa Kampasi za Vyuo Vikuu zinazojengwa katika Mikoa isiyoko na Taasisi za Elimu ya Juu kuititia Mradi wa Elimu ya juu kwa Mageuzi ya Kiuchumi (HEET) zinatarajiwawa kuanza kutoa shahada za Amali iki-

wa ni hatua ya utekelezaji wa mageuzi ya elimu nchini.

"Tayari nimeshafanya mazungumzo na kukubaliana na Makamu Wakuu wa Vyuo kwamba Kampasi kubwa mfano UDSM, MZUMBE na SUA ziedelee kutoa shahada za kitaalam lakini Kampasi hizi mpya zinazoendelea kujengwa zilenge katika kutoa mafunzo na Shahada za Amali" alisema Prof. Mkenda.

"Ujenzi wa Kampasi ya MUST Rukwa ni moja ya Kampasi zinazojengwa nchi nzimz kwa maelekezo yako baada ya kupata Mradi wa HEET ambapo uliagiza Mikoa isiyokua na Kampasi ya Vyuo vikuu ipate Kampasi hizo ili kutoa fursa za mafunzo kwa vijana. Alibainisha Waziri Mkenda.

Mradi huo wa Chuo Kikuu cha Sayansi na Teknolojia Mbeya Kampasi ya Rukwa unaujengwa na serikali kwa kushirikiana na Benki ya Dunia, Kampasi hiyo itakuwa na uwezo wa kuhudumia Wanafunzi zaidi ya 1,000 kwa wakati mmoja.

Michezo na Elimu >

Michezo itasaidia vijana kujiepusha na vitendo viovu

Immeleza kuwa, Serikali itahakikisha michezo inaendelezwa shulenii kwa sababu inasaidia vijana kujiepusha na matendo yasiyofaa.

Hayo yamesemwa Julai 20, 2024 na Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Adolf Mkenda wakati wa ufunguzi wa mashindano ya mpira wa miguu ya Wa-

zazi Dar es Salaam Super Cup yaliyoanza kutimua vumbi rasmi katika viwanja vya Bandari Jijini Dar es Salaam,

Mkenda ameongeza kuwa kulingana na Sera ya Elimu na Mafunzo ya Mwaka 2014 Toleo la 2023 michezo ni amali inay-ofundishwa katika shule na vyuo, vilevile inasaidia kutoa ajira na kujenga uzalendo.

Waziri Mkenda ameahidi kuendelea kushirikiana na Jumuiya za Wazazi Taifa na Mikoa.

Amepongeza Jumuiya ya Wazazi Dar es Salaam kwa juhudii kubwa za kuanzisha na kuendeleza michuano.

Naye Mwenyekiti wa Jumuiya ya Wazazi Mkoaa wa Dar es Salaam Bi. Khadija Ally Said amesema mashindano hayo yana lengo la kukuza vipaji vya vijana pamoja na kuleta malezi chanya kwenye jamii.

Vile vile ameongeza kuwa mashindano hayo yanawaandaa vijana kuelekea kwenye Uchaguzi wa viongozi wa Serikali za mitaa pamoja na kujandikisha kwenye daftari la kudumu la wapiga kura.

Bi. Khadija amesema kupitia michezo hiyo vijana wanapata ajira pamoja na kuwaunganisha na kupata fursa ya kubadilishana mawazo lakini pia inawaunganisha wazazi.

Uzinduzi huu umeambatana na zoezi la kuchangia damu na jamii imepata nafasi ya kupima ugonjwa wa Seli Mundu.

Mshindi wa kwanza wa mashindano hayo atajinyakulia kitita cha shilingi milioni tano, mshindi wa pili milioni tatu na mshindi wa tatu milioni mbili.

Ushirikiano katika Elimu >

Wizara ya Elimu kushirikiana na taasisi ya Vignan's ya India eneo la Sayansi, Teknolojia na Utafiti

Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia imetia saini makubaliano ya ushirikiano na Taasisi ya Utafiti, Sayansi na Teknolojia ya Vignan's kutoka India.

Makubaliano hayo ni katika masuala ya Elimu, Sayansi, Teknolojia na Utafiti ikiwa ni pamoja na taasisi hiyo kupokea wanafunzi 100 kutoka Tanzania kila mwaka kwa ajili ya kusoma fani za kipaumbele ikiwemo Uhandisi ujenzi, Uhandisi Kilimo, Akili Mnemba na Uhandisi wa Umeme kwa gharama nafuu.

Kamishina wa Elimu Dkt. Lyabwene Mutahabwa akimwalisha Katibu Mkuu wa Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Carolyne Nombo amesema bila Utafiti, Sayansi na Teknolojia ni vigumu kushindana popote.

Ameishukuru Serikali ya India na Taasisi ya Vignan's kwa utayari wa kushirikiana na Tanzania.

"Ukiwa na rafiki ambaye yupo tayari kukusaidia kwenye eneo la Elimu kwenye nchi huyo ndiye rafiki wa kweli" amesema Lyabwene.

Kwa upande wake Afisa Mtendaji wa Chuo cha Vignan's Srikant Nandigam amesema vijana wa Kitanzania watapata ujuzi na baada ya masomo watakuwa tayari kuajiriwa na kujajiri pia hawatakaa India bali watarudi Tanzania kueneza ujuzi huo.

Amesema Taasisi ya Vignan's ina miaka 23 toka ianzishwe na kufanya kazi, hukiwa tayari imefanya kazi na mataifa 9 kutoka Afrika na Tanzania inakwenda kunaufika kwa mara ya Kwanza.

Tanzania ni Taifa la pili kwa kupeleka wanafunzi wengi zaidi nchini India baada ya Zimbabwe.

Mafunzo VETA >

VETA Njombe kuanza kutoa mafunzo

Mamlaka ya Elimu na Mafunzo ya Ufundisi Stadi (VETA) imeagizwa kuhakikisha Chuo cha VETA cha Mkoa wa Njombe kinapelekewa vifaa vya kufundishia na kujifunzia ili kianze kutoa mafunzo kwa wakazi wa mkoa huo.

Agizo hilo limetolewa Julai 19, 2024 na aliyezuka Naibu Katibu Mkuu, Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia Dkt. Franklin Rwezimula alipofika chuongi hapo kukagua utekelezaji wa ujenzi wa miundombinu ambapo alisema ameridhishwa na ukamilishaji wa majengo hayo.

Dkt. Rwezimula ameongeza kuwa majengo yote yakikamilika ni muhimu chuo kuanza kutoa mafunzo kwa wananchi wa Njombe na kwamba si sahihi yakakaa muda mrefu bila kutumika.

Aidha, amewataka vijana na wananchi wa mkoa huo kuchangamkia fursa za masomo na mafunzo yatakayotolewa katika chuo hicho huku akiwataka VETA kuhakikisha kuanzisha programu zinazoendana na shughuli za kiuchumi za mkoa huo.

Chuo cha VETA cha Mkoa wa Njombe kimejengwa katika wilaya ya Ludewa karibu sana na Mchuchuma na Liganga ambapo yanapatikana makaa ya mawe pamoja na chuma.

Uzinduzi zana za Kilimo >

Kipanga azindua zana za kilimo zinazotengenezwa na wazawa IMARA Tech

Naibu Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia Mhe. Omar Juma Kipanga (Mb) amesema vijana wa Kitanzania wana nguvu kubwa ya kuchocha maendeleo katika Taifa hivyo Serikali inaendelea kuweka mazingira wezeshi ili kuvutia makampuni mengi zaidi kuwekeza katika Teknolojia mbalimbali ambazo zinazalishwa nchini na kukidhi vigezo vyakuingia sokoni.

Kipanga ametoa kauli hiyo Julai 01, 2024 wakati akizindua zana bora za kilimo zilizotengenezwa na Kampuni ya wazawa ya IMARA TECH, katika viwanja vyatya Makumbusho Kaloleni jijini Arusha.

"Leo tumeshuhudia mfano mzuuri wa tukio kubwa la utiaji saini wa mashirikiano kati ya Imara Tech na Taasisi kubwa mbili Honda na Mfuko wa dhamana kwa wakulima-PASS wakati wa uzinduzi wa zana bora za kilimo zinazozalishwa na kampuni hiyo" alisema Kipanga.

Ameongeza kuwa hadi sasa zaidi ya teknolojia 30, zilizozalishwa na wabunifu wa ndani waliowezeshwa na Serikali kupitia jukwaa la MAKISATU na kupata ufadili kupitia COSTECH zimefikia hatua ya kuingia sokoni.

Kwa upande wake Mkurugenzi Mkuu wa Tume ya Taifa ya Sayansi na Teknolojia (COSTECH) Dkt. Amos Nungu amesema Tangu kuanza kwa MAKISATU, zaidi ya Wabunifu 268 wameendelezwa kwa hatua mbalimbali, Kampuni 23 za vijana wa kitanzania zimesajiliwa tayari na zinatazamiwa kujenga viwanda na kuongeza uwepo wa bidhaa zao sokoni na zingine 47 ziko kwenye hatua za mwisho kukamilisha viwango na matakwa ya usajili wa Kampuni.

Aidha Mkurugenzi Mtendaji wa IMARA Tech Bw. Alfred Chengula ameishukuru Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia kupitia COSTECH na wadau wengine kwa kuendeleza bunifu hadi kufikia kubidhaishwa.

Ziara ya Kimafunzo>

Prof. Nombo aongoza ziara ya mafunzo Afrika Kusini - ugharamiaji mafunzo ya amali

Katibu Mkuu Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Carolynne Nombo amesema Tanzania imefanya mageuzi katika mitaala ambayo ni utekelezaji wa maeleko ya Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan ambaye alihimiza kufanya mabadiliko na kuwa na mitaala inayojikita katika ujuzi.

Prof. Nombo amesema hayo Julai 17, 2024 wakati akizungumza na Uongozi wa Chuo cha Ufundisho cha Tshwane South nchini Afrika Kusini, kufuatia ziara yake na Wataalamu wa elimu kutoka Tanzania Bara na Zanzibar kujifunza jinsi Elimu ya Ufundisho na Mafunzo ya Ufundisho Stadi (TVET) inavyoghamariwa.

Aidha, Katibu Mkuu huyo ameelleza kuwa Tanzania iko katika hatua ya kuandaa mkakati wa Ugharamiaji wa Uendelezaji wa Elimu ya Ufundisho na Mafunzo ya Ufundisho Stadi (TVET Financing Strategy) na ziara hii ni katika kuendelea kujifunza mifumo mbalimbali ya nchi juu ya utekelezaji wa mafunzo ya ufundi.

Prof. Nombo ameelleza kuwa ziara hii imekuwa na manufaa makubwa, ambayo yatasaidia kujifunza jinsi Elimu ya Ufundisho na Mafunzo ya Ufundisho Stadi (TVET) inavyoghamariwa.

Katika ziara hii chuoni hapo Katibu Mkuu ameambatana na Mkurugenzi wa Elimu ya Ufundisho, Mkurugenzi wa Elimu Msingi na Mkuu wa Taasisi ya Teknolojia Dar es Salaam.

Ikumbukwe kuwa Afrika Kusini ina jumla ya vyuo vya TVET 50 na kampasi 280 huku uelekeo wa mafunzo ya ufundi nchini humu ni vigezo vya Utengenezaji na Uboreshajhi wa Mitaala. (Occupational Standards).

Mafunzo Nishati Jadidifu >

Wataalamu wa Nishati Jadidifu kupikwa ATC kampasi ya Kikuletwa

Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia imeweka Jiwe la Msingi la ujenzi wa Chuo Ufundu cha Arusha Kampasi ya Kikuletwa iliyopo wilayani Hai Mkoani Kilimanjaro kitakachokuwa Kituo cha Umahiri katika kutoa Nishati Jadidifu.

Akizungumza Julai 30, 2024 baada ya kuweka Jiwe hilo la Msingi Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Adolf Mkenda amesema kuwa Kituo cha Kikuletwa ni miongoni mwa vituo vinne vya umahiri vya kikanda vinavyojengwa na Serikali kwa kushirikiana na Benki ya Dunia.

Waziri Mkenda amesema kuwa Vituo hivyo vinajengwa kwa gharama ya Dola za Kimarekani milioni 75 sawa na takribani shilingi Bilioni 187.5 kupitia mradi ujilikanao kama East Africa Skills for Transformation and Regional Integration Project (EASTRIP) ambapo Chuo cha Ufundu Arusha kilipatiwa kiasi cha Dola za Kimarekani milioni 16.25 sawa na takribani Bilioni 37.5

Prof. Mkenda ameongeza kuwa Ujenzi wa Kituo hicho ni utekelezaji wa Ilani ya Chama cha Mapinduzi na Mpango wa Maendeleo wa Taifa wa Miaka Mitano (2021/22 – 2025/2026) na kwamba ni

muhimu kwani kitazalisha nguvukazi yenye ujuzi wa kutosha itakayosaidia uendeshaji wa miradi ya kimkakati ya Kitaifa hususan katika uzalishaji wa nishati kama vile ujenzi wa Mitambo ya Kuzalisha Umeme wa Bwawa la Mwalimu Nyerere.

"Mwelekeo wa Dunia sasa hivi ni kuhakikisha kwamba tunatumia nishati safi na endelevu bila kuharibu mazingira, hivyo kituo ni muhimu sana na kinaendana na azma ya Rais wetu Mhe. Dkt. Samia Suluhu Hassan kwamba tuwe na nishati safi ya kupikia na matumizi mengine ni hatua kubwa katika

mwelekeo wa Dunia ya kulinda mabadi-liko ya tabia nchi kwa kuhakikisha kwamba hatuchomi mafuta kama dizeli yanayok-wenda kuharibu hali ya hewa" amesema Prof Mkenda

Katibu Mkuu Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Carolyne Nombo amesema kuwa Mradi wa Kujenga na Kuimarisha Ushirikiano wa Kikanda wa Afrika Mashariki (EASTRIP) ni muhimu kwa kuwa una kwen-dala kusaidia katika utekelezaji wa mabadiliko ya kielimu ambayo yameanza kutekelezwa kupitia Sera ya Elimu na Mafunzo ya 2014, Toleo la 2023 pamoja na Mitaala mipya katika ngazi mbalimbali.

Prof. Nombo amesema kuwa Tanzania ina vituo vinne vya Umahiri ambavyo ni Kituo cha Umahiri cha Kikanda katika Mafunzo ya Nishati Jadidifu katika Chuo cha Ufundu Arusha (ATC), Chuo cha Taifa cha Usafirishaji (NIT) kinaanzisha kituo cha umahiri cha Kikanda katika mafunzo ya Usafirishaji wa Anga na Taasisi ya Teknolojia Dar es Salaam ambacho kina Vituo viwili vya Umahiri ambavyo ni Kituo cha Umahiri cha Kikanda katika Tehama kupitia Kampasi ya Dar es Salaam na kituo cha Umahiri cha Kikanda katika Teknolojia ya Ngozi katika Kampesi ya Mwanza.

Akizungumza kwa niaba ya Mkuu wa Mkoa wa Kilimanjaro Mkuu wa Wilaya ya Hai Mhe. Amiri Mkalipa ameishukuru Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia kwa kujenga Kampasi hiyo ambayo itainua Uchumi wa wana Hai na Kijiji cha Cheemka kwa kuwa kuna uzalishaji wa mazao ya vyakula ambayo yatatumika katika kulisha wanachuo wa kampasi hiyo.

Marufuku kufukuza Mwanafunzi >

Marufuku kufukuza mwanafunzi kwa kushindwa kuchangia mchango wowote - Waziri Prof. Mkenda

Waziri wa Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Adolf Mkenda amesema ni marufuku Mwanafunzi ye yeyote kufukuza kwenye shule za umma, kurudishwa nyumba ni kwa sababu mzazi ameshindwa kuchangia mchango wowote ikiwemo huduma za chakula.

Mkenda ametoa agizo hilo Julai 26, 2024 jijini Dodoma wakati akizungumza katika Kongamano la Utoaji Chakula na Lishe Shulen, akitisitiza mzazi anayekataa kuchangia mchango uliowekwa kulingana na miongozo waliyojiweke Mamlaka za Serikali za Mitaa zinaweza kuchukua hatua dhidi ya mzazi wakati Mwanafunzi akiendelea na masomo.

Akihutubia Kongamano hilo Waziri huyo amewataka Wadau mbalimbali kuendelea kushirikiana kuhamasisha huduma ya chakula kwa Wanafunzi waki shulen.

"Lishe bora shulen ni msingi muhimu katika maendeleo ya kiafya na kiakili na kwamba inachangia Mwanafunzi kujifunzaji kwa ufanisi. Mwanafunzi anapokosa chakula hukabili na changamoto nyingi ikiwemo njaa, utoro wa re-jareja na hata kukatisha masomo kwa baadhi yao" alisema Mkenda.

Katibu Mkuu wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia Prof. Carolyne Nombo amesema bado kuna uhitaji mkubwa wa kuhamasisha jamii na wadau mbalimbali kushiriki kikamilifu katika kuhamasisha na kuchangia uwepo wa huduma hii katika shule za Awali, Msingi na Sekondari.

Amesema Kongamano hilo, limewakutanisha Watalalam kutoka Wizara za kiseka Mashirika mbalimbali na Vyuo Vikuu ambao wamejadili mada mbalimbali ikiwa ni pamoja na Uendelezaji wa Programu ya chakula shulen, Huduma za afya na lishe shulen pamoja matumizi ya vyakula vilivyorutubishwa na Upatikajaji wa taarifa za utoaji wa huduma ya chakula shulen.

Mkuu wa Mkoa wa Dodoma Mhe. Rosemary Senyamule ameipongeza Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia kwa kusimamia na kufuatilia suala la lishe Shulen, hali inayochocha chea afya na elimu bora katika mkoa huo.

Amesema katika kipindi cha mwezi Januari hadi Machi 2024, Shule za Msingi za Serikali 854 zenye Wanafunzi 437,749 sawa na asilimia 70 ya Wanafunzi zimeeweha kutoa huduma ya chakula na Sule za Sekondari 261 zimetoa chakula kwa Wanafunzi 143,700 sawa na asilimia 69.2

Akitoa neno Mwakilishi wa Balozi wa Marekani Nchini Bw. Paul Alberghine ameipongeza Serikali kwa kutilia mkazo suala la chakula na lishe Shulen, pamoja na mashirikiano mazuri kupitia Mpango wa Kimataifa wa McGovern-Dole wa Chakula kwa Elimu na Lishe ya Watoto tangu 2010.

Anuani za Taasisi zilizo chini ya Wizara

Katibu Mtendaji,
Tume ya Vyuo Vikuu Tanzania (TCU),
Jengo la Wizara ya Elimu, Sayansi na Teknolojia,
S.L.P 6562,
7 Mtaa wa Magononi,
11479 DAR ES SALAAM.
Simu: +255 22 2113694, 2113691
Barua Pepe: es@tcu.go.tz

Mkurugenzi Mtendaji,
Bodi ya Mikopo ya Wanafunzi wa Elimu ya Juu (HESLB),
HESLB House, 1 Mtaa wa Kilimo -TAZARA,
Barabara ya Mandela,
P.O. Box 76068,
15471 DAR ES SALAAM.
Simu: +255 736 665 533 / 739 665 533
Baruaapepe: ed@heslb.go.tz

Katibu mtendaji,
Baraza la Mithiani la Tanzania (NECTA),
Eneo la Viwanda Mikocheni,
Barabara ya Bagamoyo,
S.L.P 2624 au 32019,
14112 DAR ES SALAAM.
Simu: +255 22 2700493-6/9 na 22 2772423
Barua Pepe: esnecta@necta.go.tz

Mtendaji Mkuu,
Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundji (NACTVET),
S.L.P 17007, DODOMA.
Simu: +255 26 2323 121 / 0733 77 77 51
Barua Pepe: info@nacte.go.tz

Mtendaji Mkuu,
Wakala wa Maendeleo ya Uongozi wa Elimu (ADEM),
Nunge Street, Old Catholic Church Road,
S.L.P 71, BAGAMOYO, PWANI.
Simu: +255 23 244 0216
Barua Pepe: adem@adem.ac.tz

Mkurugenzi Mkuu,
Tume ya Taifa ya Sayansi na Teknolojia (COSTECH),
Barabara ya Ali Hassan Mwinyi,
S.L.P. 4302,
14113 Kitijitonanya,
DAR ES SALAAM.
Simu: +255 (022) 2771358 / 2774023 / 2700749
Baruaapepe: dg@costech.or.tz

Mkurugenzi Mkuu,
Taasisi ya Elimu Tanzania (TET),
Plot 132, Barabara ya Ali Hassan Mwinyi
S.L.P. 35094, DAR ES SALAAM.
Simu: +255 0735 041168
Barua Pepe: director.general@tie.go.tz

Mkurugenzi Mkuu,
Mamlaka ya Elimu Tanzania (TEA),
S.L.P 34578,
Mikocheni B, Bima Road,
DAR ES SALAAM.
Simu:
Barua Pepe: info@tea.or.tz
dg@tea.or.tz

Mkurugenzi Mkuu
VETA Makao Makuu,
Plot No. 18, Central Business Park (CBP)
Barabara ya VETA,
S.L.P 802,
26 DODOMA.
Simu: +255 26 2963661
Baruaapepe: info@veta.go.tz

Mtendaji Mkuu,
Tume ya nguvu za Atomic Tanzania (TAEC)
S.L.P 743,
23114 Enqutoto, Block J, Plot No 216,
ARUSHA
Simu: +255 272 970054
Barua Pepe: dg@taec.go.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu cha Dar es Salaam (UDSM),
Kampasi ya Mwalimu Julius Nyerere Mlimani,
S.L.P. 35091, Mtaa wa Chuo Kikuu
16103 Dar es Salaam
Simu: +255 224 10700
Baruaapepe: vc@udsm.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Ardhi University (ARU),
Plot No. 3, Observation Hill Blok L,
University Road,
P.O. Box 35176, DAR ES SALAAM.
Simu: +255 738 357 310-12
Baruaapepe: aru@aru.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu cha Afya na Sayansi Shirikishi, Muhimibili (MUHAS),
9 Barabara ya Umoja wa Mataifa,
Upanga Magharibi,
S.L.P. 65001,
11103 DAR ES SALAAM.
Simu: +255 22 2150302-6
Baruaapepe: vc@muhas.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu cha Sokoine (SUA),
S.L.P 3000,
Barabara ya Edward Moringe, Mtaa wa Kilimo,
01 MOROGORO
Simu: +255 23 260511-4
Barua Pepe: sua@sua.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu cha Mzumbe (MU),
S.L.P 1, MOROGORO
Simu:
Barua Pepe: mu@mzumbe.ac.tz
info@mzumbe.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu cha Dodoma (UDOM),
S.L.P 259,
Mtaa wa Benjamin Mkapa,
Jengo la Benjamin Mkapa,
41107 DODOMA.
Simu: +255 26 2310001/2/3
Barua Pepe: vc@udom.ac.tz
relations@udom.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu Huria Tanzania (OUT),
S.L.P 23409,
14110 Open University Road,
Kinondoni Municipality,
DAR ES SALAAM
Simu: +255 22 2668820 / 2668992
Baruaapepe: vc@out.ac.tz

RASI wa Chuo,
Chuo Kikuu kishiriki cha Elimu Dar es Salaam (DUCE),
Taifa Road Next to Benjamin Willium,
S.L.P 2329,
15105 DAR ES SALAAM.
Simu: +255 22 2850975
Barua Pepe: principal@duce.ac.tz
dpacademic@duce.ac.tz

Mkuu wa Chuo,
Chuo cha Ushirika Moshi,
06 Barabara ya Sokone Moshi,
S.L.P 474
KILIMANJARO
Simu: +255 272 751 833
Barua Pepe: info@moci.ac.tz

Mkuu wa Chuo,
Chuo Kushiriki Cha Elimu Mkwawa (MUCE),
Mtaa wa Mkwawa Chuo,
S.L.P. 2513,
511101 IRINGA CBD.
Simu: +255 26 2702 751
Baruaapepe: principal@muce.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu Cha Sayansi na Teknolojia Mbeya (MUST),
S.L.P. 131,
Barabara ya 01 MUST,
01 MBYEYA.
Simu: +255(0)25 2957542/4
Barua pepe: vc@mustnet.

Makamu Mkuu wa Chuo,
Taasisi ya Afrika ya Sayansi na Teknolojia ya Nelson Mandela (NMIST),
Kampasi ya Tengeru, Barabara ya Nelson Mandela,
S.L.P. 447,
23301 TENTERU, ARUSHA
Simu +255 272970001
Baruaapepe: vc@nm-aist.ac.tz

Makamu Mkuu wa Chuo,
Chuo Kikuu cha Mwalimu Julius Kambarage Nyerere,
S.L.P 976, Butiama, MARA
Simu:
Barua Pepe: info@mjuuat.ac.tz

Mkurugenzi
Bodi ya Huduma za Maktaba (TLSB),
27 Mtaa wa Bibi Titi Mohamed,
S.L.P 9283
DAR ES SALAAM
Simu: +255 22 2150048/9
Barua Pepe: info@tlsb.go.tz

Katibu Mtendaji,
Tume ya Taifa ya UNESCO,
7 Magononi Street,
P. O. Box 20384,
11479 DAR ES SALAAM
Simu: +255 22 2126598/ 22 2134292
Baruaapepe: info@natcom.go.tz

Mkurugenzi,
Taasisi ya Elimu ya Watu Wazima (TEWW)
23 Mtaa wa Bibi Titi Mohammed,
S.L.P. 20679,
11103 DAR ES SALAAM
Simu:
Baruaapepe: info@iae.ac.tz

Mkuu wa Chuo,
Chuo cha Ufundi Arusha (ATC),
Junction of Moshi-Arusha and Nairobi Roads,
P. O. Box 296,
23105 ARUSHA.
Simu: +255 (0) 27-297 0056
Baruaapepe: rector@atc.ac.tz/pro@atc.ac.tz

Mkurugenzi,
Kituo cha Maendeleo Dakawa,
S.L.P 1733,
MOROGORO.

Mkuu wa Chuo,
Taasisi ya Teknolojia Dar es Salaam (DIT),
Kona ya Bibi Titi na Barabara ya Morogoro
S.L.P 2958
11104 DAR ES SALAAM
Simu:
Barua Pepe: principal@dit.ac.tz

Mkuu wa Chuo,
Chuo cha Kumbukumbu ya Mwalimu Nyerere (MNMA),
30 Barabara ya Kibada,
S.L.P 9193,
17107 Kigamboni,
DAR ES SALAAM.
Simu:
Baruaapepe: rector@mnma.ac.tz

